

JUSTITISMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. juni 2016
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Rasmus Krogh Pedersen
Sagsnr.: 2016-0030-4616
Dok.: 1989939

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 698 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. juni 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Søren Pind

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 698 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Er ministeren enig med den radikale politiker Peter Munch, der på et møde i det såkaldte Nimandsudvalg den 7. august 1941 under en drøftelse af regeringens forslag til lov om forbud mod kommunistiske foreninger og kommunistisk virksomhed bl.a. gav udtryk for, at ”Bestemmelserne i § 2 er uforenelige med Grundlovens § 78”, ”Det hele er uforeneligt med Grundloven, men uundgaaeligt” og ”Alle Forsøg paa at bevise Overensstemmelse med Grundloven bør undgaas”? Der henvises til Den Parlamentariske Kommissions Beretning IV, bilagsbind (aktstykker), side 593, hvor protokollen fra det pågældende møde i Nimandsudvalget er gengivet.”

Svar:

Spørgsmålet vedrører overvejelserne i det såkaldte Nimandsudvalg om forslaget til kommunistloven fra 1941. Der spørges nærmere bestemt til udvalgets overvejelser om, hvorvidt kommunistlovens adgang til at tage personer i forvaring var i overensstemmelse med den dagældende grundlovs § 78 om frihedsberøvelse (den nugældende grundlovs § 71).

Efter den nugældende grundlovs § 71, stk. 1, 2. pkt., kan ingen dansk borger på grund af sin politiske eller religiøse overbevisning eller sin afstamning underkastes nogen form for frihedsberøvelse. Bestemmelsen i § 71, stk. 1, 2. pkt. blev indsat ved grundlovsændringen i 1953. Bestemmelsen udelukker bl.a., at personer frihedsberøves, alene fordi de er kommunister.

Når jeg ved flere lejligheder har omtalt kommunistloven, har jeg fremhævet loven som et eksempel på, at Folketinget under ekstraordinære omstændigheder er gået til grænsen af, hvad grundloven tillader i forhold til opløsning af foreninger, for at beskytte det danske samfund. Jeg har samtidig påpeget, at kommunistloven efter min opfattelse er et skændigt eksempel, som ikke tjener til efterfølgelse.

For en nærmere beskrivelse af den nugældende grundlovs § 78 (om foreningsfrihed), kan der henvises til pkt. 2 i Justitsministeriets notat af 12. april 2016 om de grundlæggende rammer for nye initiativer rettet mod religiøse forkyndere, som søger at undergrave danske love og værdier og understøtte parallelsamfund. Notatet vedlægges.